

הת (ראשון לציון) 40026-12-24 - מדינת ישראל משטרת ישראל נ' עיראקי עבד אל רחים

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 40026-12-24 מדינת ישראל נ' עיראקי ואח'

לפני כבוד השופט יובל קדר

מבקשת מדינת ישראל משטרת ישראל, לה"ב 433, יאל"כ
רס"מ שירלי שמילוביץ' לוי

נגד

משיבים 1. עיראקי עבד אל רחים באמצעות ב"כ עו"ד
ניסים אברהמי
2. פמה קרדיט בע"מ באמצעות ב"כ עו"ד יונתן
סונדרס

טוען לזכות אייל מנסור
באמצעות ב"כ עו"ד רון אברמוב

החלטה

בפניי בקשה למכירת רכב תפוס בהתאם לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

השתלשלות עניינים

1. המבקשת עתרה להורות על מכירת הרכב התפוס ועל העברת התמורה שתתקבל, בקיזוז החוב של המשיב 1 למשיבה 2, לחשבון הבנק של המשטרה. הבקשה הוגשה בהסכמת המשיבה 2.

2. הבקשה נקבעה לדין ביום 26.12.24 נוכח התנגדות המשיב 1 למכירה ודברי המבקשת כי מו"מ לשחרור הרכב בתנאים לא צלח בשל טענתו של המשיב 1 כי בפועל הרכב בעלתו של אדם אחר.

3. בדיון התברר כי המשיב 1 טוען כי הרכב התפוס אינו שייך לו והוא מכר את הרכב בחודש מרץ 2024 לאחר. עוד צוין כי בכוונת האחר לטעון לזכות ברכב. על כן הוריתי על דחיית הדיון ומתן אפשרות להגשת בקשה מטעם הטוען לזכות בתוך זמן קצוב.

4. בין לבין הוגשה בקשה להארכת תוקף החזקת תפוסים ב-180 ימים נוספים. זאת בהתאם לסעיפים 32-35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, יחד עם סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000. הבקשה נוגעת לנכסי נדל"ן, הרכב וכן חשבונות בנק. המשיב 1 הסכים להארכת תוקף החזקת התפוסים זולת הרכב שלטענתו אינו בבעלותו. בהתאם הוריתי על הארכת תוקף התפוסים (הנדל"ן וחשבונות הבנק) עד ליום 18.7.25.

5. לצד זאת הוגשה בקשת הטוען לזכות הכוללת תצהיר מטעמו ונספחים התומכים בגרסתו. לטענת הטוען לזכות הרכב נרכש על ידו בינואר 23, נמכר למשיב 1 בחודש אוגוסט 23 והבעלות הועברה, לאחר קבלת חצי משווי הרכב בהעברה בנקאית, למשיב 1. עוד נטען כי יתרת התשלום נחלקה לתשלומים, אך לאחר ארבעה תשלומים מתוך עשרה חדל המשיב 1 מהעברת התשלומים.

6. הטוען לזכות הוסיף כי המשיב 1 נטל הלוואה מהמשיבה 2, אותה היה עליו להחזיר בתשלומים חודשיים של ₪ 10,500 כל אחד.

7. לאור האמור הסכימו, כך נטען, המשיב 1 והטוען לזכות על החזרת הרכב לידי הטוען לזכות וכי הטוען לזכות ישלים את תשלומי ההלוואה למשיבה 2.

8. הטוען לזכות השלים וטען כי שילם עבור החזר ההלוואה שנטל המשיב 1 בחודשים מאי עד יולי 2024 (אז נתפס הרכב ע"י המשטרה). עוד נטען כי מעת שהרכב הוחזר לו הוא הבעלים של הרכב וככזה גם עשה שימוש ברכב.

9. המשיב 1 הסכים להארכת תוקף התפוסים ולגבי הרכב טען כי הרכב רשום על שמו ואולם הוא נמכר חזרה לאדם ממנו רכש את הרכב מספר חודשים לפני התפיסה וזאת בשל אי עמידתו בתשלומים לרכישת הרכב.

10. המשיבה 2, הנושה המובטחת, הגישה תגובתה וטענה כי הבעלות של הטוען לזכות לא הוכחה וכי הגם שהרישום הוא דקלרטיבי בלבד יש לראות בו כחזקה לחובת הטוען לזכות. עוד נטען כי הטוען לזכות ידע על ההלוואה והשעבוד ובכך שאפשר את העברת הבעלות בטרם קיבל את מלוא התמורה הוא מושתק כעת מלטעון בעניין לאחר שהמשיבה 2 הסתמכה על הרישום ובהתאם העניקה את ההלוואה בכפוף לרישום השעבוד על הרכב.

11. עוד נטען כי הרכב נרכש על ידי המשיב 1 ממגרש מכוניות ולא מידי הטוען לזכות ואף אם המגרש שימש כמתווך, הדבר נעשה בידיעתו של הטוען לזכות שנתן ידו למצג שווא. המשיבה 2 טענה כי היא נושה מובטחת ויש לה זכות להיפרע ללא תלות בהליכים נוספים ועל כן היא מבקשת לפעול למימוש ומכירת הרכב.

12. בדיון הסכים ב"כ הטוען לזכות כי ככל שתקבע בעלותו בנכס הרי שקודם להעברת הבעלות לידי הנהגה עליו לסלק את ההלוואה למשיבה 2. עוד נטען כי בהעדר חקירת המצהיר על תצהירו יש לקבל את התצהיר כפי שהוא. בנוסף נטען כי הטוען לזכות הוכיח חזקה ושימוש ברכב התפוס.

13. המבקשת התנגדה לבקשה בכתב ובעל פה. לטענת המבקשת הטוען לזכות מבקש לברר זכות אובליגטוריות בנכס וההליך הפלילי אינו האכסניה לכך וזאת בכדי למנוע הברחת נכסים באמצעות התחייבויות פיקטיביות ובכך לסכל את החילוץ.

14. המבקשת התנגדה לחקירת הטוען לזכות על תצהירו וסברה שאין לכך מקום שעה שמתנהלת חקירה והחומרים חסויים, זאת הגם שציינה כי הטוען לזכות אינו מעורב בחקירה ועדותו הפתוחה (במ/1) נגבתה אך לשאלת הבעלות ברכב. המבקשת הוסיפה כי ישנן סתירות מהותיות בין עדותו לתצהירו והפנתה לחקירה בה טען כי קיבל את הרכב לחזקתו בכדי למכור אותו לכיסוי חוב וכי לא עשה בו שימוש שיגרתי.

הדין

15. סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפוש) (נוסח חדש), תשכ"ט - 1969 (להלן: "הפקודה") קובע את הסמכות לתפוס חפץ וזאת מחמישה טעמים שונים: "רשאי שוטר לתפוס חפץ, (א) אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או (ב) עומדים לעבור, עבירה, או (ג) שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או (ד) שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או (ה) כאמצעי לביצועה".

16. עילת תפיסה נוספת נקבעה בפסיקה - (ו) תפיסת רכוש, אף אם אינו קשור לעבירה, בשווי העבירה, לצורך חילוץ עתידי. [בש"פ 1359/17 מדינת ישראל נ' ברוך (15/3/2017)].

17. סעיף 34 לפקודה מאפשר לבית המשפט לקבוע למי למסור את החפץ התפוס וכיצד לנהוג בו.

18. סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "החוק") מורה על חילוץ רכוש במסגרת הליך פלילי (זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט) לאחר שאדם הורשע בעבירה לפי סעי, 3 או 4 לחוק וזאת בנוגע לרכוש בשווי הרכש ש: (א) נעברה בו העבירה או שימש או אפשר את ביצועה, (ב) הושג כשכר עבירה או כתוצאה מביצוע העבירה. עוד הובהר כי ניתן לחלט כל רכוש שנמצא בחזקתו בשליטתו או בחשבונו של המורשע.

19. טענות הטוען לזכות יכולות להישמע כבר בשלב הסעד הזמני [בש"פ 6159/01 אבו עמר נ' מדינת ישראל (8.10.2001), פסקה 20; ע"פ 1428/08 חורש נ' מדינת ישראל (25.3.09) פסקה 8].

ובית המשפט יבחן ויכריע בין מספר טוענים לזכות ככל שיש כאלה, בהתאם לכללי המשפט האזרחי [בש"פ 5105/20 שמעון נ' מדינת ישראל (25.5.2021)].

20. נוכח קיומם של שיקולים ושאלות מתחומי משפט פלילי ואזרחי בתחום החילוט ואיזון בין צרכי המאבק בפשיעה, לבין זכותם של טוענים לזכות, ומבלי שמוסד הטיעון לזכות בנכס יאפשר דלת אחורית לשחרור רכושו של עברין, נקבעו הסייגים לחילוט ועל הטוען לזכות לשכנע כי הוא בעל זכות קניינית ברכוש אל למצער בעל זכות בנכס כזו היוצרת זיקה בינו לבין אותו הנכס [ראו ע"א 8487/09 ניצני נ' מדינת ישראל (27.10.2013); ע"א 6702/04 מאזן נ' מדינת ישראל (10.11.2005); בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון (31/10/2007)].

21. במסגרת המסלול הקנייני [סעיף 36ג(א) לפקודת הסמים המסוכנים] נקבע: "בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעיפים 36א או 36ב, אם הוכיח מי שטוען לזכות ברכוש כי הרכוש שימש בעבירה ללא ידיעתו או שלא בהסכמתו, או שרכש את זכותו ברכוש בתמורה ובתום לב ובלי שיכול היה לדעת כי הוא שימש או הושג בעבירה." על פי מסלול זה על הטוען לזכות לאחוז בזכות קניינית או מעין קניינית ברכוש. [ע"א 6180/20 וינברג ושות' נ' מדינת ישראל (13.6.21), פסקאות 13-14 לפסק דינו של כב' השופט אלרון ופסקה 3 לפסק דינו של כב' השופט גרוסקופף].

22. במסגרת המסלול האובליגטורי - מסלול שיקול הדעת השיפוטי [סעיפים 21(א) ו-21(ד) לחוק איסור הלבנת הון] נקבע: "(א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש מתוך רכושו של הנידון בשווי..."

"(ד) לא יצווה בית המשפט על חילוט רכוש כאמור בסעיף זה אלא לאחר שנתן לנידון, לבעל הרכוש, למי שהרכוש נמצא בחזקתו או בשליטתו ולמי שטוען לזכות ברכוש, אם הם ידועים, הזדמנות להשמיע את טענותיהם"

23. על הטוען לזכות להצביע על נימוקים מיוחדים ולהוכיח קיומה של זכות קניינית או מעין קניינית ברכוש או למצער זכות אובליגטורית מוכרעת ברכוש בנוסף עליו להוכיח כי רכש את הזכות בתמורה ובתום לב, מבלי שיכול היה לדעת על ביצוע העבירה בגינה מתבקש החילוט. [ע"א 2966/17 אס.אר אקורד בע"מ נ' מדינת ישראל (29.8.22), פסקה 15; ענין חורש, פסקה 9].

24. באשר למונח "נימוקים מיוחדים" נקבע כי אין די בפגיעה שנגרמת לכל נושה בעקבות החלטת החילוט אלא יש להצביע על פגיעה החורגת מ"הרגיל" [ע"א 8679/06 חביץ נ' מדינת ישראל (30.12.08), פסקה 10]. ספק אם מסלול זה של נימוקים מיוחדים מתאים לשלב מוקדם של ההליך והוא נדון בשלבים מאוחרים לאחר הגשת כתב אישום, כפי שארע בענין אס.אר אקורד בע"מ הנזכר לעיל, ואף לאחר הכרעת דין ופסק דין.

דיון והכרעה

25. שאלת היקף התפיסה בשווי, היקף פוטנציאל החילוט, קיומו של חשד סביר לעבירות הלבנת הון ועבירות רישום כוזב במסמכי תאגיד וכן עבירות על חוק מס ערך מוסף, לא היו במחלוקת. הנחת המוצא כי היקף התפיסה אינו עולה על היקף פוטנציאל החילוט וכי קיים חשד סביר וקיימת עילת

תפיסה להבטחת חילוט עתידי ופוטנציאל לחילוט רכושו של המשיב 1.

26. לעניינו הטוען לזכות אינו טוען כי קיימת לו זכות אובליגטורית בנכס, אלא, טענתו היא כי הוא אוחז בזכות הקניינית או למצער מעין קניינית ברכב התפוס וזאת על אף הרישום (הדקלרטיבי) המעיד אחרת.

27. הטוען לזכות הפנה לתצהירו (התואם את השתלשלות העניינים המפורטת למעלה) ולנספחים שצירף :

א. קבלת 713,000 מחברה בבעלות המשיב 1 ביום 3.8.23.

ב. קבלת 10 שיקים מחברה בבעלות המשיב 1 ע"ס 72,500 ₪ כל אחד, בין החודשים אוקטובר 2023 עד יולי 2024. אישור על אי כיבוד השיקים לחודשים פברואר ומרץ 2024.

ג. העברת סכום של 10,500 ₪ בכל אחד מהחודשים מאי, יוני ויולי 2024, מהטוען לזכות למשיב 1 בצירוף טענה כי זהו שיפוי בעבור תשלום ההחזרים של המשיב 1 למשיבה 2 בעבור ההלוואה שהעמידה לו.

ד. קנס בגין עבירת חניה ברכב התפוס מיום 24.4.24 והעברת תשלום בעבורו באמצעות אשראי.

ה. קנס נוסף בגין עבירת נהיגה ברכב התפוס שבוצעה ביום 21.6.24 ולאחר שנמסרה למשיב 1 הוסבה על שמו של אדם אחר - אחיינו של הטוען לזכות.

ו. התכתבות עם נציגת החברה של המשיב 1 ובירור כלל הדו"חות הנוגעים לרכב התפוס.
ז. העברת סך של 5,203 ₪ ביום 8.7.24 למשיב 1 בצירוף רישיון הרכב שהתשלום בגינו עמד על 5,203 ₪ ושולם ביום 8.7.24 וכן התכתבות עם נציגת החברה של המשיב 1 ובה נשלח צילום של רישיון הרכב.

28. זכות אובליגטורית בנכס לא נטענה ולא ניתן להעדיף את הטוען לזכות בנכס על בסיס מסלול זה (המסלול האובליגטורי - נימוקים מיוחדים) בוודאי לא בשלב הנוכחי. לפיכך יש להכריע האם הטוען לזכות הוכיח, כפי טענתו, כי הוא אוחז בזכות קניינית או מעין קניינית ברכב ולכך אפנה עתה.

29. כפי שהערתי בדיון, הרכב נתפס מחזקתו של הטוען לזכות; המשיב 1 בחקירתו והטוען לזכות בתצהירו (המאוחר) תיארו השתלשלות עניינים דומה; התנהלות הטוען לזכות בחודשים הקודמים לתפיסת הרכב, על פניו, מלמדת על שימוש ברכב; על כן נכון היה לחקור את הטוען לזכות על תצהירו. ואולם, לאחר שבחנתי את כלל הטענות והתימוכין לעומקם, מצאתי כי אין בהם כדי להוכיח זכות קניינית או מעין קניינית ברכב ואבאר את מסקנתי:

30. הרכב היה רשום בעת שנתפס (8.8.24) על שם המשיב 1, הרישום אומנם דקלרטיבי אך מקים חזקה נגד הטוען לזכות; הטוען לזכות לא הוכיח כי מכר למשיב 1 את הרכב מלכתחילה, אין ביניהם חוזה והרכב נרכש ממגרש מכוניות. אציין כי המשיב 1 טען בחקירתו שנערך חוזה אך הוא אינו ברשותו; העברות התשלומים מהמשיב 1 לטוען לזכות נעשו מחשבון החברה של המשיב 1 ולא מחשבון הפרטי של המשיב 1 והן אינן מקושרות לרכב דווקא; המשיב 1 נטל הלוואה ומשכן תמורתה את הרכב, המשכון נרשם והדבר היה ידוע היטב לטוען לזכות אך הוא לא פעל לפרוע את החוב ולהסיר את המשכון; ההסכמה להחזרת הרכב והבעלות בו מהמשיב 1 לידי הטוען לזכות לא

הועלתה על הכתב; הטוען לזכות לא פעל להעברת הבעלות הרשומה ברכב על שמו למרות שלשיטתו הרכב חזר לבעלותו כחצי שנה קודם לתפיסתו; החזרת הרכב ללא שינוי הבעלות וללא סילוק ההלוואה והמשכון יצרה אפילו לשיטת הטוען לזכות "תקלה" מכוונת ברישום ומצג שווא בפני המשיבה 2; הטוען לזכות החזיק ברכב, לפי דברו הראשון, בחקירה בחודש אוגוסט 2024 (במ/1), לשם הבטחת תשלום החוב של המשיב 1 אליו ומבלי לעשות ברכב שימוש תדיר ולא כטענתו בתצהיר.

31. בהקשר אחרון זה של שימוש תדיר ברכב, בחנתי היטב את תשלומי הקנסות ואולם הם אינם משויכים ישירות לטוען לזכות - לא קבלת הקנס ולא התשלום בפועל (אין תיעוד כי כרטיס האשראי רשום על שמו) ומכל מקום אף אם היה מוכח שימוש של הטוען לזכות ברכב ופיצוי הבעלים הרשום בגין קנס שהתקבל, אין בכך ללמד על בעלות ברכב להבדיל משימוש כזה או אחר ברכב. קנס נוסף שהוסב על שם אדם שלישי, אף אם הוא קרוב משפחה של הטוען לזכות, אינו תומך בבעלות הטוען לזכות על הרכב; אשלים ואציין כי ביחס לטענה כי הטוען לזכות שיפה את המשיב 1 בעבור המשך תשלומי ההלוואה, התשלומים שהעביר הטוען לזכות הם על סכום של 10,500 ₪ שאינו תואם את הסכום המפורט בלוח הסילוקין של ההלוואה (עמ' 39-40 לתגובת המשיבה 2), בנוסף אין תימוכין כי מדובר בהחזר ההלוואה דווקא בהקשר לרכב; העברת תשלום בגין חידוש רישיון הרכב ביום החידוש אכן מחזק את עמדת הטוען לזכות ואולם זאת נכון לראות גם בהקשר של החזקת הרכב לשם מכירתו, כחלק ממכלול העסקים בין הטוען לזכות למשיב 1, ואינו מביא למסקנה כי הרכב מצוי בבעלות הטוען לזכות.

32. אחרי כל אלה אדגיש כי רכישת הזכות הקניינית ברכב, אם היתה וזאת לא הוכח, לא נעשתה בתום לב. הטוען לזכות היה לבעלות הרשומה ברכב ולמשכון על הרכב ונמנע במכוון מהעברת הבעלות וסילוק ההלוואה לשם הסרת המשכון - התנהגות זו אינה מתיישבת עם פעולה בתום לב. לאור זאת טענתו לזכות קניינית ברכב דינה להידחות.

33. בשולי הדברים אציין כי הטוען לזכות הגיש את בקשתו רק לאחר שהמבקשת עתרה למכירת הרכב וזאת בחלוף ארבעה וחצי חודשים בהם הרכב הוחזק ללא דורש.

34. למעלה מן הצורך אציין כי אף אם הייתי מקבל את מלוא טענות הטוען לזכות, הרי שלפי דבריו שלו הוא קיבל בפועל עבור מכירת הרכב 1,003,000 ₪ $(713,000 + 4 * 72,500)$ והכל מתוך סכום מכירה של 1,438,000 ₪ עליו סוכם (אין תיעוד לסיכום זה). הטוען לזכות שילם לטובת החזר ההלוואה שנטל המשיב 1 (בהנחה, שלא הוכחה, כי סכומים אלו הועברו למשיבה 2) סך כולל של 31,500 ₪ $(10,500 * 3)$ וככל שהרכב היה חוזר לחזקתו, לאחר פירעון החוב למשיבה 2, העומד על 435,000 ₪, הטוען לזכות היה נותר עם הרכב וברווח כספי של 536,000 ₪ $[1,003,000 - (31,500 + 435,000)]$, שהם כספו של המשיב 1 אותם, כך או כך, רשאית היתה המשטרה לתפוס לטובת החילוט. אף אם ערך הרכב פחת עם הזמן והחישוב אינו מדויק, היו נותרים בידי הטוען לזכות מאות אלפי שקלים שהתקבלו מהמשיב 1.

סוף דבר

35. אני דוחה את טענת הטוען לזכות ברכב כי הוא בעל זכות קניינית או מעין קניינית ברכב. אני מקבל את בקשת המבקשת, אליה הצטרפה המשיבה 2, ומורה על הארכת תוקף תפיסת הרכב ומכירת

הרכב, בשל היותו נכס מתקלה המאבד מערכו, במתווה כמפורט בבקשה (עמ' 4) ובהתאמה מורה על הסרת העיקול מהרכב התפוס לשם המכירה.

המבקשת תגיש פסיקתא לחתימה (להסרת העיקול)

חומרי חקירה יוחזרו לנציגי המבקשת במזכירות בית המשפט.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, א' שבט תשפ"ה, 30 ינואר 2025,
בהעדר הצדדים.